

MONITOR JAPOŃSKI

WRZESIEŃ 2017

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Japonii, ze szczególnym naciskiem na działania tego kraju w regionie Europy Środkowej i w Unii Europejskiej.

Materiał opracował dr Marcin Socha – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR JAPOŃSKI

WRZESIEŃ 2017

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

2 września: Kryzys w Partii Demokratycznej

Nowy lider największej partii opozycyjnej Maehara Seiji z wielkim trudem walczy o utrzymanie jedności w PD. Wielu członków partii nie popiera nowego przywódcy, co można było zauważyć po znacznej ilości nieważnych głosów w wyborach na przewodniczącego. Szeregi PD zostały uszczuplone po tym jak liczna grupa parlamentarzystów opuściła ugrupowanie po klęsce w wyborach do rady miejskiej Tokio. Kilka dni po objęciu przywództwa przez Maeharę jedna z członków PD Yamao Shiroi opuściła ugrupowanie po tym jak w jednym z tabloidów pojawiły się doniesienia o jej rzekomym romansie z młodszym prawnikiem.

3 września: Korea Północna przeprowadza kolejną próbę nuklearną

Japońskie ministerstwo obrony potwierdziło, że reżim w Pjongjangu przeprowadził szóstą próbę jądrową. Japońskie MSZ potępiło kolejne złamanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz przystąpiło do koordynacji działań ze Stanami Zjednoczonymi i Koreą Południową. Celem sojuszników jest zaakceptowanie kolejnych sankcji przez wszystkich członków Rady Bezpieczeństwa. Reżim Kim Dzong Una opublikował fotografie z przeprowadzonej próby oraz zdjęcia bomby wodorowej. Ich autentyczność nie została jeszcze potwierdzona. Ostatni wybuch o mocy 50-60 kiloton był najsilniejszym w historii północnokoreańskich prób jądrowych.

PREMIER ABE OGŁASZA WCZEŚNIEJ- SZE WYBORY PARLAMEN- TARNE

Najważniejszym wydarzeniem minionego miesiąca było rozwiązanie japońskiego parlamentu i ogłoszenie wcześniejszych wyborów do izby niższej, które odbędą się 22. października.

5 września: Abe Shinzō szuka sojuszników w dialogu dotyczącego Korei Północnej

Po potwierdzeniu informacji o kolejnej próbie jądrowej szef japońskiego rządu wziął udział w rozmowach telefonicznych z prezydentem Donaldem Trumpem i prezydentem Władimirem Putinem. Dalsze działania w stosunku do Korei Północnej będą prowadzone w ścisłej współpracy z Waszyngtonem. Zdaniem japońskiego rządu jedyną możliwością wpłynięcia na reżim w Pjongjangu jest zwiększenie nacisku ze strony ONZ ale przede wszystkim Rosji i ChRL. Podczas rozmowy z prezydentem Rosji premier Abe zabiegał o poparcie wewnątrz RB ONZ. Japoński przywódca ma zamiar spotkać się osobiście z prezydentem Rosji, Prezydentem Korei Południowej oraz przywódcami innych państw w celu koordynacji działań na forum ONZ.

6 września: Premier Abe na Wschodnim Forum Gospodarczym we Władywostoku

Przywódcy Japonii i Rosji spotkali się podczas Wschodniego Forum Gospodarczego zorganizowanego we Władywostoku. Premier Japonii stwierdził, że prezydent Władimir Putin podziela jego zdanie, dotyczące zagrożenia wynikającego z programu nuklearnego Korei. Rządy Rosji i Japonii mają współpracować na forum ONZ w celu zażegnania kryzysu. Jedną z ciekawszych inicjatyw gospodarczych omawianych podczas szczytu jest projekt połączenia drogowo-kolejowego pomiędzy wyspą Hokkaido a południowym Sachalinem. Wicepremier Igor Szwałow oświadczył, że Rosja zakończy w najbliższym czasie projekt połączenia kolejowego łączącego terytorium Syberii z Sachalinem. Jego zdaniem jeżeli trasa zostanie przedłużona aż na wyspę Hokkaido, Japonia "ma szansę stać się mocarstwem kontynentalnym". Oprócz prezydenta Putina i premiera Abe w szczycie we Władywostoku wziął również udział prezydent Korei Południowej Moon Jae-in.

9 września: Konō Tarō z wizytą na Bliskim Wschodzie

Minister spraw zagranicznych Japonii udał się między innymi do Kataru gdzie zabiegał o zmniejszenie zatrudnienia obywateli Korei Północnej w tym kraju. Pieniądze wysyłane przez pracowników kontraktowych są istotnym źródłem dochodu dla reżimu w Pjongjangu. Japoński minister wyraził również nadzieję na wznowienie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Katarą a Arabią Saudyjską i zaproponował wsparcie ze strony Japonii, która mogłaby wystąpić w roli mediatora.

11 września: Premier Japonii ma zamiar wzmocnić obronę kraju

W odpowiedzi na rosnące zagrożenie ze strony Korei Północnej szef japońskiego rządu nawołuje do zaostrzenia polityki bezpieczeństwa. Podczas przemówienia przed japońskimi Siłami Samoobrony premier zapowiedział opracowanie nowej strategii bezpieczeństwa, która ma stanowić odpowiedź na rosnące zagrożenie.

Abe Shinzō odniósł się również do zacieśnienia współpracy do spraw bezpieczeństwa pomiędzy kluczowymi sojusznikami w regionie Azji i Pacyfiku czyli Stanami Zjednoczonymi i Australią. Minister obrony Onodera Itsunori ma nadzieję na jak najszybsze uruchomienie lądowego systemu obrony wybrzeża Aegis. Zdaniem japońskiego ministerstwa obrony reżim w Pjongjangu w najbliższym czasie osiągnie zdolność militarnego użycia broni jądrowej.

12 września: RB ONZ nakłada nowe sankcje na Koreę Północną

Rada Bezpieczeństwa ONZ jednogłośnie podjęła decyzję o nałożeniu nowych sankcji na Koreę Północną w odpowiedzi na kolejną próbę nuklearną przeprowadzoną na początku września. Rezolucja ogranicza export ropy naftowej do Korei Północnej, wprowadza zakaz importu wyrobów tekstylnych z tego kraju oraz zakazuje wydawania nowych pozwoleń na pracę za granicą dla jej obywateli. Propozycje Stanów Zjednoczonych dotyczące nałożenia całkowitego embarga na handel ropą naftową oraz zamrożenia zagranicznych środków finansowych należących do rodu Kimów nie zostały zawarte w rezolucji.

14 września: Japonia i Indie podpisują porozumienie "open sky"

Po długotrwałych negocjacjach oba państwa podpisały porozumienie, które pozwoli na uruchomienie nieograniczonej liczby dodatkowych połączeń lotniczych. Celem umowy jest zwiększenie ruchu turystycznego pomiędzy Japonią a Indiami. Bezpośrednim skutkiem porozumienia ma być zmniejszenie kosztów biletów lotniczych na wybranych trasach linii Nippon Airways, Japan Airlines, Air India oraz Jet Airways. Indyjski przewoźnik Visatra przedstawił plany nawiązania partnerstwa z Japan Airlines. Rozmowy dotyczące współpracy lotniczej są kolejnym wyrazem zacieśnienia współpracy z Indiami, czyli jednego z priorytetów polityki zagranicznej premiera Abe Shinzō. Przywódcy Japonii i Indii podjęli decyzję o zacieśnieniu współpracy wojskowej poprzez realizację wspólnych manewrów, projektów produkcji wyposażenia wojskowego oraz zacieśnienie współpracy wywiadowczej.

19 września: Rozmieszczenie systemu PAC-3 na wyspie Hokkaido

W odpowiedzi na ostatnią próbę raketową Korei Północnej, w wyniku której dwa pociski balistyczne przeleciały nad terytorium Japonii, ministerstwo obrony rozmieściło system przechwytywania raketowego Patriot Advanced Capability-3 w mieście Hakodate na wyspie Hokkaido. Rakiety PAC-3, które zostały również rozmieszczone w miastach Chitose i Tsugaru, są częścią nowego systemu obrony przeciwrakietowej zaprojektowanego z myślą o rosnącym zagrożeniu ze strony Pjongjangu. Ministerstwo obrony zbudowało już podobne instalacje w prefekturach Shimane, Hiroszima, Ehime i Kochi.

21 września: Mocne wystąpienia Abe i Trumpa na szczycie ONZ

Japoński premier stwierdził, że społeczność międzynarodowa powinna zjednoczyć się w kwestii silniejszego nacisku i nałożenia skutecznych sankcji na Koreę Północną. Zdaniem Abe Shinzō czas na dialog minął a reżim w Pjongjangu może zmienić swoją postawę tylko w efekcie nacisku zewnętrznego. Japoński prezydent wezwał do pośpiechu zaznaczając, że Korea Północna jest już blisko opracowania własnej bomby wodorowej. Prezydent Donald Trump również nie zmienia stanowiska. Podczas przemówienia na forum ONZ przywódca Stanów Zjednoczonych zagroził zniszczeniem Korei Północnej jeżeli ta będzie stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych. Donald Trump odniósł się również do tragicznych historii obywateli Japonii uprowadzonych przez agentów Korei Północnej. Przywódcy Chin i Rosji nawołują do powrotu do stołu negocjacyjnego i działań dyplomatycznych.

25 września: Premier Abe podaje termin wcześniejszych wyborów

Abe Shinzō podjął decyzję o rozwiązaniu izby niższej parlamentu i ogłoszeniu wcześniejszych wyborów parlamentarnych, które mają zostać przeprowadzone 22 października 2017. Oficjalnym powodem rozwiązania parlamentu ma być poszukiwanie zgody obywateli na zagospodarowanie większych wpływów do budżetu, które mają pochodzić z podwyżki podatku VAT, zaplanowanej na drugą połowę roku 2019. Przychody z podniesienia podatku mają pokryć wydatki związane z problemem starzejącego się społeczeństwa. Szef PLD ma zamiar przeznaczyć 18 miliardów USD na edukację i opiekę nad dziećmi. Zdaniem komentatorów prawdziwym powodem ogłoszenia wcześniejszych wyborów jest polepszenie sytuacji PLD w sondażach oraz kryzys w największej partii opozycyjnej. Po klęsce w wyborach lokalnych do rady metropolii Tokio, o której informowaliśmy w poprzednim monitorze nowym liderem Partii Demokratycznej został Maehara Seiji. W związku z wewnętrznymi przetasowaniami oraz brakiem spójnej wizji szeregi PD opuściło wielu istotnych polityków. Decyzja Abe o ogłoszeniu wcześniejszych wyborów jest uznawana za ryzykowną z powodu licznych oskarżeń o uwikłanie premiera i niektórych ministrów w skandale Kake i Moritomo Gakuen. Ponad 60% ankietowanych nie popiera decyzji o ogłoszeniu wcześniejszych wyborów parlamentarnych. Ponad 40% badanych nie podjęło jeszcze decyzji, na którą z partii będą głosować. Około 78% osób, które wzięły udział w badaniu nie jest zadowolonych z wyjaśnień złożonych przez premiera i polityków PLD.

26 września: Koike Yuriko ogłasza powstanie nowej partii

Wbrew oczekiwaniom premiera Abe Shinzō, zyskująca na popularności gubernator Tokio zdecydowała się, rzucić mu rękawicę przed nadchodzącymi wyborami parlamentarnymi. Nowa partia Kibo no To (Partia Nadziei) ma być ugrupowaniem konserwatywnym, wspieranym przez wyborców niezadowolonych z obecnej polityki PLD. Jednym z głównych postulatów nowego ugrupowania jest rezygnacja z energetyki jądrowej. W celu uzyskania poparcia Koike Yuriko zwróciła się o

pomoc do byłego premiera Koizumiego Jun'ichiro, który otwarcie sprzeciwia się ponownemu uruchomieniu reaktorów jądrowych. Wśród innych sojuszników gubernator Koike można wymienić posła Wakasę Masaru oraz byłego Ministra Środowiska Hosono Goshiego. Nowe ugrupowanie zostało również zasilone przez kilku członków Partii Demokratycznej w tym Matsubarę Jina stojącego na czele lokalnego oddziału PD w stolicy. Koike Yuriko ma zamiar połączyć kierowanie nową partią z obowiązkami gubernator Tokio.

28 września: Partia Demokratyczna będzie współpracować z Kibo no To?

W efekcie drastycznego spadku poparcia członkowie największej partii opozycyjnej postanowili dołączyć do listy wyborczych Kibo no To (Partia Nadziei), nowego ruchu na którego czele stoi Koike Yuriko. Nowe ugrupowanie jest jedyną siłą polityczną, która może zagrozić obecnemu premierowi Abe Shinzō i PLD. Lider Partii Demokratycznej Maehara Seiji wyraził chęć zjednoczenia opozycji pod nowym sztandarem. PD utrzyma swoje struktury w izbie wyższej parlamentu. Podczas konwentu, podjęto decyzję o zasileniu szeregów Kibo no To przez wszystkich polityków PD zasiadających w izbie niższej. Nie wiadomo jednak ilu parlamentarzystów zostanie ostatecznie przyjętych do nowego ugrupowania, gubernator Koike w jednym z wywiadów zapowiedziała, że politycy o lewicowych poglądach, prezentujący odmienne stanowisko dotyczące rewizji konstytucji i polityki bezpieczeństwa nie zostaną zaakceptowani. W odpowiedzi grupa członków PD zagroziła, że nie przystąpi do partii Koike w nadchodzących wyborach jeżeli wszyscy politycy nie zostaną zaakceptowani. Liderzy Partii Demokratycznej Noda Yoshihiko, Okada Katsuya oraz Edano Yukio rozważają start w wyborach jako kandydaci niezależni. Grupa liberalnych polityków PD planuje utworzenie nowego ugrupowania. Nowy przywódca PD Maehara Seiji oraz Koike Yuriko mają odmienne poglądy jeśli chodzi o wprowadzone w roku 2015. regulacje zwiększające możliwość zaangażowania japońskich sił w sytuacji zagrożenia. Nowopowstała partia nie opublikowała jeszcze ostatecznego manifestu wyborczego. Flagowe obietnice dotyczą zamrożenie planów podwyższenia podatku VAT oraz rezygnacja z energetyki jądrowej w nieokreślonej przyszłości.

30 września: Koike Yuriko szuka poparcia dla nowej partii

Nowa partia Koike Yuriko szuka również poparcia wśród innych ugrupowań opozycyjnych. Gubernator Tokio ma zamiar wystawić przynajmniej 233 kandydatek i kandydatów w październikowych wyborach parlamentarnych. Prawie połowa z nich ma pochodzić z Partii Demokratycznej. Koike próbuje również nawiązać współpracę z lokalnymi ugrupowaniami politycznymi takimi jak Nippon Ishin (Japan Innovation Party), na którego czele stoi gubernator Osaki Matsui Ichirō. Pod hasłem decentralizacji władzy Koike Yuriko zabiega również o poparcie gubernatora Aichi, Omury Hideakiego.

II. JAPONIA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

1 września: Zgoda na eksport polskiej wieprzowiny do Japonii

Po miesiącach starań ministerstwa rolnictwa japoński rząd zgodził się na uwzględnienie zasady regionalizacji w handlu wieprzowiną, co ponownie otwiera dostęp do rynku japońskiego dla polskich producentów. Do Japonii będzie można eksportować wieprzowinę, która pochodzi z wszystkich województw z wyłączeniem woj. mazowieckiego, podlaskiego i lubelskiego. Minister rolnictwa Krzysztof Jurgiel ma nadzieję, że podobne rozwiązanie zostanie wkrótce wprowadzone w Chinach. Zdaniem Henryki Bochniarz stojącej na czele konfederacji Lewiatan, Japonia jest perspektywnym rynkiem dla polskich produktów rolno-spożywczych. Nie jest to jednak koniec problemów polskich producentów zainteresowanych wejściem na rynki azjatyckie. Kolejne przypadki Afrykańskiego Pomoru Świń w naszym kraju utrudniają negocjacje mające pozwolić na handel polską wieprzowiną w Korei Południowej czy na Tajwanie. W roku 2017. w Polsce wykryto 65 nowych ognisk choroby.

11 września: Festiwal czeski w Tokio

W związku z realizacją Roku Czech w Japonii, ambasada Republiki Czeskiej w Pradze na przełomie września i października zorganizowała kolejny festiwal, którego celem ma być promowanie czeskiej kultury, tradycji oraz produktów takich jak: piwo, produkty mięsne, wino, kosmetyki i książki. Festiwal jest istotnym narzędziem promocji Czech wśród japońskich turystów.

11 września: Japonia i Białoruś znoszą zakaz importu polskiego drobiu

Kolejna bardzo dobra informacja dla polskich eksporterów z branży rolno-spożywczej. Władze Japonii poinformowały, że w dniu 29 sierpnia został zniesiony zakaz importu żywego drobiu, mięsa drobiowego, produktów drobiarskich, jaj oraz produktów jajecznych pochodzących z Polski. Podobną decyzję podjęły władze Białorusi, które zezwoliły na import drobiu z dziesięciu polskich województw objętych zakazem. Korzystne decyzje są efektem uzyskania przez Polskę statusu kraju wolnego od wirusa HPAI (ptasiej grypy) w lipcu 2017.

12 września: Panasonic rozwinie produkcję w EŚW

Japońska firma planuje uruchomienie szerokiej produkcji klimatyzatorów przeznaczonych na rynki europejskie. Jest to kolejny punkt realizacji ambitnego planu rozwoju firmy. Panasonic, który przejął niedawno większość akcji brytyjskiego dystrybutora AMP, jest obecnie największym producentem podzespołów do klimatyzacji w regionie Azji i Pacyfiku i Japonii. W latach 2016-2018 firma planuje zwiększenie sprzedaży na rynkach europejskich o 60%. Pierwsza linia produkcyjna ma zostać uruchomiona w jednej z fabryk telewizorów w Czechach. W celu zmniejszenia kosztów produkcji coraz większa liczba podzespołów do linii produktów HVAC, które mają trafić na rynki europejskie będzie produkowana w re-

gionie EŚW. Do tej pory Panasonic produkował podzespoły do klimatyzacji w fabrykach położonych w Azji Wschodniej.

18 września: Japonia zaoferuje Polsce zakup nowoczesnych reaktorów jądrowych

Agencja prasowa Nikkei poinformowała, że władze w Tokio przygotowują interesującą ofertę eksportową dla Polski obejmującą dwadzieścia nowoczesnych wysokotemperaturowych reaktorów gazowych HTGR, chłodzonych helem. Koszt zakupu reaktorów ma wynosić około dziewięciu miliardów USD. Reaktory typu HTGR znajdują się jeszcze w fazie testów. Japonia nie wykorzystuje ich w użytku komercyjnym. Propozycja kontraktu ma obejmować współpracę badawczą i uruchomienie produkcji sprzętu na terytorium Polski. We współpracy mają wziąć udział firmy Hitachi, Mitsubishi Heavy Industries oraz Fuji Electric. Propozycja zakupu reaktorów typu HTGR została również przedstawiona przez Chiny.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

13 września: Toyota zaniepokojona postępem rozmów dotyczących Brexitu

Japoński potentat na rynku motoryzacyjnym nie jest zadowolony z informacji dotyczących stanu negocjacji pomiędzy UE a Wielką Brytanią. Firma zagroziła przeniesieniem części produkcji do innych państw, jeżeli zagrożenie wyjścia Wielkiej Brytanii ze strefy wolnego handlu nie zostanie zażegnane. Pomimo wcześniejszych zapewnień władz w Londynie o utrzymaniu wolnego handlu z UE, opcja ta powoli znika ze stołu negocjacyjnego. Zdaniem kierownictwa Toyoty, firma nie może pozwolić sobie na kolejnych kilka lat pozostawania w niepewności. Kierownictwo rozważa wstrzymanie planów produkcji nowych modeli Toyoty w Wielkiej Brytanii.

20 września: Delta likwiduje połączenie Narita-Guam w obawie przed zagrożeniem balistycznym

Linie lotnicze Delta zlikwidują w styczniu połączenie lotnicze pomiędzy japońskim miastem Osaka a wyspą Guam. Zdaniem operatora rosnące zagrożenie ze strony Korei Północnej przyczyni się do słabszego zainteresowania trasą. Decyzja jest bezpośrednim efektem gwałtownego spadku liczby japońskich turystów zainteresowanych wyspą Guam. Jest to kolejna decyzja o zawieszeniu lotów w związku zagrożeniem rakietowym, po tym jak Hong Kong Express zawiesił pracę nad uruchomieniem połączenia z miasta Nagoya na wyspę Guam.

20 września: Toshiba podejmuje kontrowersyjną decyzję o sprzedaży produkcji pamięci komputerowej

Toshiba podjęła decyzję o sprzedaży produkcji kart pamięci i półprzewodników konsorcjum, na którego czele stoi grupa Bain ze Stanów Zjednoczonych. Wartość transakcji szacowana jest na 21,5 miliarda USD. Zyski ze sprzedaży mają podreperować słabą sytuację finansową japońskiej firmy, po nieudanej transakcji w sektorze energetyki jądrowej. Władze Toshiba mają nadzieję, że wpływy uchronią korporację przed groźbą usunięcia akcji z Tokijskiej giełdy papierów wartościowych po tym jak wartość długów przekroczyła wartość firmy. W skład konsorcjum na którego czele stoi Bain, wchodzi firma Apple, południowokoreański producent procesorów SK Hynix Inc. oraz japońska firma Hoya. Rządowe fundusze inwestycyjne nie będą na razie inwestować w przedsięwzięcie. Plany przejęcia mogą pokrzyżować działania firmy Western Digital, która produkuje jednostki pamięci wspólnie z Toshiba w fabryce Yokkaichi. Western Digital oskarża Toshiba o złamanie zasad kontraktu i ma zamiar wkroczyć na ścieżkę sądową.

27 września: Producenci Sake próbują przyciągnąć zagranicznych konsumentów

W związku ze spadkiem spożycia alkoholu na terytorium Japonii, producenci Sake z regionu Kansai inwestują w obsługę klientów zagranicznych, chcąc zapoznać turystów z walorami tradycyjnego japońskiego alkoholu. Turyści odwiedzający Japonię będą mogli wziąć udział w szeregu degustacji połączonych z prezentacją tradycyjnego procesu produkcji sake. Producenci alkoholu inwestują pokaźne środki w budowę instalacji pokazowych oraz muzeów produkcji japońskiego alkoholu. Firmy zatrudniają również coraz większą liczbę pracowników mówiących w języku chińskim i angielskim.

27 września: Toyota zainwestuje 374 miliony USD w celu zwiększenia produkcji w Stanach Zjednoczonych

W efekcie oskarżeń prezydenta Stanów Zjednoczonych dotyczących planu budowy nowej fabryki samochodów w Meksyku, koncern Toyota podjął decyzję o zwiększeniu produkcji w pięciu fabrykach w Alabamie, Kentucky, Missouri, Tennessee i Wirginii Zachodniej. Fabryki będą uczestniczyć w projekcie budowy połączenia zasilanego napędem hybrydowym.

29 września: Japonia próbuje uregulować rynek kryptowalut

W związku z wprowadzeniem nowych przepisów regulujących funkcjonowanie obrotu walut internetowych, japoński nadzór finansowy zarejestrował 11 oficjalnych giełd, które uzyskały pozwolenie na prowadzenie działalności handlowej. Zgodę na dalszą działalność otrzymały serwisy BitFlyer i Quoine. Na zatwierdzenie czeka jeszcze 17 serwisów internetowych.

KOMENTARZ

1. We wrześniu warto zwrócić uwagę na ryzykowną decyzję premiera Abe Shinzō o ogłoszeniu wcześniejszych wyborów parlamentarnych. Wydaje się, że premier i jego doradcy nie spodziewali się, że komunikat ten wywoła tak gwałtowne zmiany wśród ugrupowań opozycyjnych. Po tym jak Koike Yuriko zapowiedziała utworzenie nowego ugrupowania część komentatorów przypuszcza, że po październikowych wyborach Izba Reprezentantów zostanie zdominowana przez dwie konserwatywne partie. Z uwagi na niewielką ilość czasu przed wyborami współpraca z Partią Demokratyczną oraz wykorzystanie struktur ugrupowania Maehary jest jedyną szansą na przebicie się w głosowaniu. Stworzenie wspólnej platformy wyborczej może okazać się zadaniem trudnym do wykonania. Sztaby wyborcze nie skoordynowały jeszcze programów i wspólnych działań przed nadchodzącą kampanią. Partia Nadziei pozyskała jak na razie tylko kilkunastu polityków zasiadających w parlamencie. W sondażach opinii publicznej ugrupowanie gubernator Koike pozostaje daleko w tyle za Partią Liberalno-Demokratyczną. Sztab wyborczy musi zmagać się z nowymi problemami. Po tym jak gubernator Tokio odmówiła przyjęcia lewicowych członków PD można zaobserwować rosnącą niechęć wśród byłych parlamentarzystów tej partii do dalszych rozmów z Kibo no To. Jeżeli Partia Nadziei nie zgromadzi wystarczającej liczby kandydatów, możemy spodziewać się dalszej defragmentacji japońskiej opozycji. Nie oznacza to jednak, że pozostająca przy władzy koalicja PLD-Komeito znacznie powiększy liczbę zdobytych mandatów.

2. Z ulgą przyjęliśmy informację o przyjęciu zasady regionalizacji w eksporcie polskiej wieprzowiny do Japonii. Polscy producenci drobiu również mogą cieszyć się ze zniesienia ograniczeń. Decyzja o wznowieniu możliwości eksportu polskich produktów mięsnych przyszła w idealnym momencie. Polscy producenci zainteresowani rozwinięciem działalności na rynkach azjatyckich będą mogli rozpocząć działania, które pozwolą im przygotować się do wejścia w życie umowy o wolnym handlu pomiędzy Japonią a UE. Z powodu nieznamości polskich marek spożywczych Japonia nie jest łatwym rynkiem dla polskich producentów. Firmy, które będą chciały zaistnieć w tym kraju będą musiały podjąć szereg działań przygotowawczych takich jak np. znalezienie dystrybutorów i partnerów handlowych, którzy pomogą w wypromowaniu polskich produktów. Perspektywa zniesienia ceł na większość produktów spożywczych powinna jednak zachęcić producentów do podjęcia koniecznego wysiłku.

3. W ostatnich miesiącach można zaobserwować liczne doniesienia dotyczące próby nawiązania współpracy w dziedzinie energetyki jądrowej pomiędzy Polską a Japonią. Pomimo tego że doniesienia te są szeroko komentowane w polskich mediach należy zdawać sobie sprawę z szeregu ograniczeń, które mogą zablokować dalszy rozwój współpracy. Droga do podjęcia decyzji o budowie pierwszego reaktora jądrowego w naszym kraju jest jeszcze daleka. Projekt polskiej elektrowni jądrowej nie został jeszcze zaakceptowany przez ministerstwo energii. Jeżeli decyzja ta zostanie podjęta wymagane będzie wprowadzenie szeregu zmian w polskim prawie. Poza tym budową elektrowni jądrowej w Polsce są również zainteresowane firmy ze Stanów Zjednoczonych i Chin. O ile chińska oferta może okazać się konkurencyjna cenowo, z powodów politycznych duże szanse na pozyskanie kontraktu mają firmy ze Stanów.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

